

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HELLENIC MEDITERRANEAN UNIVERSITY
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.
CENTER FOR EDUCATION AND LIFE LONG LEARNING, C.E.L.L.L

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Ε.Α.Ε)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	3
2.	ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	4
3.	ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	14
4.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	14
5.	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	17

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο τομέας της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) είναι ένα συνεχώς ανπτυσσόμενο και εξελισσόμενο πεδίο στις επιστήμες της Εκπαίδευσης και καθώς περνούν τα χρόνια νέα δεδομένα και νέες ανάγκες αναδύονται σε ό,τι αφορά τις εκπαιδευτικές πρακτικές. Γι' αυτό το πρόγραμμα αυτό έρχεται να καλύψει ένα μέρος από τις ανάγκες μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών (εν ενεργεία και υποψήφιων για διορισμό) σε σχέση με την εκπαίδευση των μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.).

Το πρόγραμμα στοχεύει στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και να τους υποστηρίξει στο α) να κατανοήσουν το βασικό εννοιολογικό και θεσμικό πλαίσιο του πεδίου της Ε.Α.Ε., β) να έλθουν σε επαφή με παιδαγωγικές πρακτικές διαχείρισης μαθητών με διάφορες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και γ) να εξοικειωθούν με σύγχρονα εργαλεία και θεωρίες στο πεδίο της Ε.Α.Ε.

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
<i>Ενότητα 1:</i> ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ	30	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Στόχος αυτής της Θεματικής Ενότητας, είναι η γνωριμία των επιμορφούμενων με το χώρο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.). Στην Ελλάδα αλλά και σε διεθνές επίπεδο ο χώρος της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης διέπεται από θεσμικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο, τα οποία είναι θεμελιώδους σημασίας. Θα παρουσιάσουμε την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση στο ιστορικό της πλαίσιο και πώς αυτή εξελίχθηκε στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, με ποιες μορφές υλοποιείται, ποιες εκπαιδευτικές ανάγκες μαθητών/τριών ορίζονται ως Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.) και με ποιους τρόπους οι μαθητές/τριες με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.) υποστηρίζονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό πλαίσιο. Επιπλέον, μια ακόμα πτυχή της παρούσας ενότητας θα αποτελέσει η παρουσίαση πρακτικών στα πλαίσια της ελληνικής πολιτικής και εκπαιδευτικής πραγματικότητας, θα παρουσιαστούν δηλαδή οι συνθήκες, οι οποίες υπό ιστορική εξέταση αποδείχτηκαν καθοριστικές για την σύγχρονη καθολική εκπαίδευση των μαθητών/τριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.) και των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ). Η αναφορά εκπαιδευτικών πρακτικών με γνώμονα την ενσωμάτωση των μαθητών/τριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ε.Ε.Α.) στο ελληνικό σχολείο, θα τεθεί τέλος ως σημαντικό ζήτημα για συζήτηση και αναστοχασμό.		
<i>Ενότητα 2:</i> ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ	30	Μαρία Παρίση

ΣΥΣΤΗΜΑ. (ΔΟΜΕΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ-Δ/Ε ΟΜΑΔΕΣ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ)		
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι η γνωριμία με τις υπηρεσίες της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, με τις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και με τις υπηρεσίες διάγνωσης και υποστήριξης των μαθητών. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν οι κλάδοι των εκπαιδευτικών και ειδικών εκπαιδευτικών καθώς και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού που στελεχώνουν τις υπηρεσίες της Ειδικής Αγωγής στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Είναι απαραίτητη τόσο η γνώση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών οι οποίες εξυπηρετούν τα άτομα με αναπηρία, όσο και η κατανόηση του ρόλου των ειδικοτήτων που τις στελεχώνουν ώστε να υπάρχει σωστή καθοδήγηση για τις οικογένειες των ατόμων με αναπηρία και τους ίδιους τους μαθητές. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό, ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό προσωπικό μπορεί να εργαστεί αποτελεσματικότερα γνωρίζοντας τον ρόλο του καθενός. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να λειτουργήσει και η διεπιστημονικότητα των ομάδων προς όφελος του κάθε μαθητή ξεχωριστά. Αρχικά, μέσα από την ενότητα αυτή θα αναφερθούμε στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης που μπορεί να φοιτήσει ένας μαθητής με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Θα μιλήσουμε για τις προϋποθέσεις εγγραφής ενός μαθητή καθώς και για το πρόγραμμα σπουδών που θα παρακολουθήσει σε κάθε σχολική μονάδα. Στη συνέχεια, θα αναφερθούμε στις ειδικότητες που τις στελεχώνουν καθώς και στο ρόλο της κάθε ειδικότητας. Τέλος θα μιλήσουμε για την έννοια της διεπιστημονικότητας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα καθώς και για τις υπηρεσίες που την προσφέρονται μέσα σε αυτό.		
Ενότητα 3: ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ	30	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i>		

Στην παρούσα θεματική ενότητα περιγράφουμε τις διαδικασίες για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που αντιμετωπίζουν Μαθησιακές Δυσκολίες και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Μ.Δ. & Ε.Ε.Α.).

Στόχος μας είναι να αποσαφηνιστούν οι λεπτομέρειες των διαδικασιών και οι ρόλοι όλων όσων εμπλέκονται και έχουν αρμοδιότητα στις αξιολογήσεις που διενεργούνται, ώστε να αποφεύγονται λάθη, αβελτηρίες και παραλείψεις που βλάπτουν συχνά την έννοια, το σκοπό και τη λειτουργία της εκπαίδευσης, τόσο στο πλαίσιο της ειδικής αγωγής, όσο και σ' εκείνο της γενικής. Στην ενότητα αυτή θα περιγραφούν οι πρακτικές και οι διαδικασίες, που προβλέπονται από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι οποίες πρέπει να υιοθετούν τα πρόσωπα και οι φορείς της εκπαίδευσης που εμπλέκονται στην ανίχνευση και τη διάγνωση αυτών των μαθητών με επαγγελματική ευσυνειδησία και επιστημονική επάρκεια. Στο πλαίσιο αυτό, η θεματική ενότητα αποσκοπεί και στην κατάρτιση των επιμορφούμενων πάνω στα σχετικά ζητήματα, ώστε να αποφεύγουν διενέξεις που μπορούν να βλάψουν τη σχολική πρόοδο των μαθητών.

Ενότητα 4: ΜΑΘΗΤΕΣ
ΜΕ Ε.Ε.Α.:
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

30

Μαρία Παρίση

Αντικείμενο ενότητας:

Σκοπός της παρούσας θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι επιμορφούμενοι το ρόλο της συμβουλευτικής διαδικασίας στην σχολική πραγματικότητα. Η ανάγκη τόσο των γονέων όσο και των ίδιων των εκπαιδευτικών και γενικότερα του προσωπικού του σχολείου για ψυχολογική (ή παιδαγωγική) στήριξη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της σχολικής πραγματικότητας και επηρεάζει την εκπαιδευτική διαδικασία και αποτελεσματικότητα του ίδιου του μαθητή.

Αρχικά θα οριστεί ο θεσμός της συμβουλευτικής και ιδιαίτερα της σχολικής συμβουλευτικής. Θα περιγραφεί ο ρόλος του συμβούλου και οι δεξιότητες που πρέπει αυτός να έχει. Θα μελετηθεί η ανάγκη της συμβουλευτικής στους γονείς των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και τα στάδια της συμβουλευτικής διαδικασίας. Θα ερευνηθεί η ανάγκη συμβουλευτικής στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς

καθώς και η έννοια του μεντορισμού (mentoring) μέσα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Τέλος, θα οριστούν οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μέσα στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.		
Ενότητα 5: ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ Ε.Ε.Α.: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της παρούσας θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι επιμορφούμενοι την ανάγκη κοινωνικής ένταξης των μαθητών με αναπηρία μέσα στις σχολικές μονάδες. Βασικός στόχος της συμπεριληπτικής πολιτικής είναι η αλληλεπίδραση των ατόμων με αναπηρία με τα άτομα χωρίς αναπηρία, ώστε να καταργηθούν τα κοινωνικά εμπόδια και να καταστεί εφικτή η κοινωνική αποδοχή. Αρχικά, θα γίνει αναφορά στις διαφορετικές έννοιες της ενσωμάτωσης, της ένταξης και της συμπερίληψης με στόχο την κατανόηση των διαφορών τους. Στη συνέχεια, θα αναπτυχθεί η ανάγκη της κοινωνικής ένταξης και θα οριστεί η έννοια της κοινωνικοποίησης των μαθητών με αναπηρία καθώς και οι παράγοντες που την επηρεάζουν, όπως η κοινωνική προτίμηση, ο κοινωνικός αντίκτυπος και το κοινωνικό δίκτυο. Τέλος, θα προσδιοριστούν οι δομές που υπάρχουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία καθώς και τα προγράμματα που ενισχύουν την κοινωνικοποίηση των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον.		
Ενότητα 6: Η ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της παρούσας θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι επιμορφούμενοι την σημασία και τις θεωρίες της γνωστικής ανάπτυξης προκειμένου να λάβουν τα εφόδια και να αναγνωρίσουν τις καταλληλότερες θεωρίες πάνω στις οποίες θα μπορούν να σχεδιάσουν τα εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους μαθητές με νοητική καθυστέρηση. Επίσης, γίνεται αναλυτική παρουσίαση των χαρακτηριστικών κάθε βαθμού της νοητικής καθυστέρησης, του συνδρόμου Down και του συνδρόμου Williams. Τέλος, συζητούνται στρατηγικοί σχεδιασμοί αντιμετώπισης των δυσκολιών για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων των ατόμων με νοητική αναπηρία μέσα στη σχολική κοινότητα.		

Ενότητα 7: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας, είναι η εισαγωγή των επιμορφούμενων στις κινητικές και αισθητηριακές αναπηρίες. Αρχικά στο κεφάλαιο των αισθητηριακών αναπηριών, αναλύεται η οπτική ανεπάρκεια καθώς και η κώφωση. Στη συνέχεια, στην ενότητα των κινητικών αναπηριών αναλύεται η εγκεφαλική παράλυση και η αναπτυξιακή διαταραχή συντονισμού. Οι επιμορφούμενοι θα εμβαθύνουν στις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν αυτοί οι μαθητές καθώς και πώς οι συγκεκριμένες μορφές αναπηρίας μπορούν να επηρεάσουν την εκπαιδευτική τους πορεία. Παράλληλα δίνονται τρόποι και τεχνικές, με τις οποίες μπορούν να ξεπεραστούν τα πιθανά εμπόδια με τα οποία έρχονται αντιμέτωποι οι αντίστοιχοι μαθητές.		
Ενότητα 8: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΕΛΛΕΙΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ- ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΔΕΠ-Υ)	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της παρούσας θεματικής ενότητας είναι να ενημερωθούν οι εκπαιδευόμενοι για την πιο συχνή παιδική νευρο-αναπτυξιακή Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής–Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ). Η ΔΕΠ-Υ χαρακτηρίζεται από μία μεγάλη ετερογένεια, όσον αφορά τα συμπτώματα που εμφανίζονται σε κάθε παιδί και γι’ αυτό το λόγο θα αναφερθούν σε ξεχωριστές υπο-ενότητες τα συμπτώματα που εμφανίζονται σε κάθε ένα από τους τρεις τύπους που παρουσιάζει η διαταραχή, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να αναγνωρίζουν εγκαίρως τις πρώιμες ενδείξεις της διαταραχής. Επιπρόσθετα, σκοπός της ενότητας είναι η παρουσίαση των χαρακτηριστικών συμπτωμάτων της διαταραχής από τη βρεφική ηλικία μέχρι και την ενηλικίωση του ατόμου, καθώς η ΔΕΠ-Υ		

χαρακτηρίζεται ως μία χρόνια διαταραχή. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν οι διδακτικές πρακτικές διαχείρισης των συμπτωμάτων της διαταραχής, τόσο από τους εκπαιδευτικούς στο σχολικό πλαίσιο, όσο και από τους γονείς στο σπίτι. Τέλος, θα παρουσιαστεί μία ατομική αξιολόγηση και στρατηγικές αντιμετώπισης των συμπτωμάτων μιας μαθήτριας με διαγνωσμένη ΔΕΠ-Υ.

*Ενότητα 9: Η
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ
ΕΙΔΙΚΕΣ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ*

30

Μαρία Παρίση

Αντικείμενο ενότητας:

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι η εισαγωγή του επιμορφούμενου στις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, καθώς και η ευαισθητοποίηση του αναφορικά με αυτές. Αρχικά γίνεται αναφορά στις ειδικές μαθησιακές δυσκολίες καθώς και πως αυτές μπορούν να επηρεάσουν τον μαθητή, τόσο στη εκπαίδευσή του στο σχολείο όσο και στην κοινωνική του ζωή. Αναλύονται ιδιαίτερα η δυσλεξία, η δυσορθογραφία, η δυσγραφία, καθώς και η δυσαριθμσία. Σε κάθε περίπτωση παρουσιάζονται τρόποι παρέμβασης για την αποτελεσματική εκπαίδευση και ένταξη αυτών των μαθητών.

*Ενότητα 10: Η
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ
ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΤΟΥ
ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΦΑΣΜΑΤΟΣ*

20

Μαρία Παρίση

Αντικείμενο ενότητας:

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι η εισαγωγή των επιμορφούμενων στην Διάχυτη Αναπτυξιακή Διαταραχή - Αυτισμός, στην ευαισθητοποίηση τους ως προς την διαφορετικότητα καθώς και στη προετοιμασία τους για τη σχολική τάξη. Αρχικά δίνονται πληροφορίες των κύριων χαρακτηριστικών των μαθητών με αυτισμό, καθώς και τρόποι με τους οποίους μπορούν να διδαχθούν. Ο εκάστοτε εκπαιδευτικός μετά το σεμινάριο, θα είναι σε θέση να επιλέγει την κατάλληλη τεχνική ή και συνδυασμό περισσοτέρων, έτσι ώστε να μπορεί να επιτύχει τους στόχους του μαθήματός του.

Ενότητα 11: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Στην ενότητα αυτή, οι επιμορφούμενοι θα έρθουν σε επαφή με ένα μικρό ποσοστό του μαθητικού πληθυσμού, τους χαρισματικούς μαθητές. Θα γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά αυτών των μαθητών, τις ιδιαίτερες ικανότητές τους, καθώς και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Θα δοθούν εκπαιδευτικές τεχνικές για την αποδοτικότερη εκπαίδευσή των χαρισματικών μαθητών και τέλος θα γίνει ανάλυση των στάσεων που έχουν οι εκπαιδευτικοί, ως προς αυτά τα παιδιά.		
Ενότητα 12: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ	30	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της παρούσας θεματικής ενότητας είναι να γνωρίσουν οι επιμορφούμενοι το θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο βασίζεται η συμπερίληψη καθώς επίσης και η εξατομικευμένη μάθηση. Συζητείται επίσης η λειτουργία των δομών που εφαρμόζουν την συμπερίληψη. Ειδικότερα, αναλύονται η διαφοροποιημένη διδασκαλία και η παράλληλη στήριξη που διαμορφώνουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα το σύνολο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Επιπλέον παρουσιάζονται οι προτεινόμενες στρατηγικές που θα διευκολύνουν τους εκπαιδευτικούς να εφαρμόσουν πρακτικά την συμπεριληπτική εκπαίδευση. Τέλος, παρουσιάζεται η Δυσπραξία ως μελέτη περίπτωσης, καθώς απαντάται πολύ συχνά στην γενική εκπαίδευση και περιγράφεται η αντιμετώπιση της διαταραχής στην σχολική αίθουσα.		
Ενότητα 13: ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ Ε.Ε.Α.	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι η ανάδειξη της σημασίας χρήσης των νέων τεχνολογιών, στην εκπαίδευση ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Αρχικά γίνεται αναφορά στην προστιθέμενη αξία των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία		

και πως αυτές ενσωματώνονται στην ειδική αγωγή. Στη συνέχεια αναφέρονται παραδείγματα χρήσης των νέων τεχνολογιών και τα οφέλη που αποκομίζουν οι μαθητές, ανά περίπτωση και αναπηρία.		
Ενότητα 14: ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	30	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να συζητηθεί η σημαντικότητα της Ψυχοκινητικής Ανάπτυξης κατά την προσχολική ηλικία. Ειδικότερα, αναλύονται ο ορισμός και τα χαρακτηριστικά της. Επεξηγείται η κινητική συμπεριφορά ως μέρος της ψυχοκινητικότητας και αναλύονται οι σημαντικότερες θεωρίες, οι οποίες συμβάλουν στην βαθιά κατανόηση της σπουδαιότητας της. Συζητούνται οι στόχοι και οι δραστηριότητες που μπορούν να καλλιεργήσουν την ψυχοκινητική ανάπτυξη των μαθητών στο σχολείο και οι οποίες επιδιώκονται από το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (ΠΑΠΕΑ). Επίσης, αναλύεται η ψυχοκινητική καθυστέρηση και συζητούνται η πρόγνωση και η έγκαιρη παρέμβαση προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της στην κινητική, την γνωστική και την ψυχολογική κατάσταση του μαθητή.		
Ενότητα 15: ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ Ε.Ε.Α..	30	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν σε βάθος οι εκπαιδευόμενοι τη σημαντικότητα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης για τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η ενότητα, περαιτέρω, αποσκοπεί στην κατάρριψη των λανθασμένων αντιλήψεων και στερεοτύπων που επικρατούν σχετικά με την έκφραση της σεξουαλικής επιθυμίας των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και την παράθεση των ερευνητικά αποδεδειγμένων επιχειρημάτων που τάσσονται υπέρ της σεξουαλικότητας των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Εν συνεχεία, θα περιγραφούν σύμφωνα με τα πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα, τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν καθημερινά τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην πρόσβασή τους στην επίσημη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Τέλος, θα παρουσιαστούν		

προγράμματα εκπαιδευτικής παρέμβασης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.		
Ενότητα 16: Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	20	Μαρία Παρίση
<i>Αντικείμενο ενότητας:</i> Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν σε βάθος οι εκπαιδευόμενοι τη σημαντικότητα της θεραπευτικής προσέγγισης της αισθητηριακής ολοκλήρωσης για τα παιδιά που αντιμετωπίζουν Διαταραχές Αισθητηριακής Επεξεργασίας. Η ενότητα, περαιτέρω, αποσκοπεί στην αναγνώριση των χαρακτηριστικών συμπτωμάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με Διαταραχές Αισθητηριακής Επεξεργασίας. Εν συνεχεία, θα περιγραφούν σύμφωνα με τα πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα, τα οφέλη που αποκομίζουν τα παιδιά με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας μέσα από τη θεραπευτική προσέγγιση της αισθητηριακής ολοκλήρωσης. Τέλος, θα παρουσιαστούν οι κατάλληλες στρατηγικές παρέμβασης, καθώς και οι κατάλληλα διαμορφωμένοι χώροι για την εφαρμογή της θεραπευτικής παρέμβασης της αισθητηριακής ολοκλήρωσης.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	ECTS
Ενότητα 1: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ	30	1,2 ECTS
Ενότητα 2: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ. (ΔΟΜΕΣ-ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ-Δ/Ε ΟΜΑΔΕΣ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ)	30	1,2 ECTS
Ενότητα 3: ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ	30	1,2 ECTS
Ενότητα 4: ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ Ε.Ε.Α.: ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	30	1,2 ECTS
Ενότητα 5: ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ Ε.Ε.Α.: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	20	0,8 ECTS

<i>Ενότητα 6: Η ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>
<i>Ενότητα 7: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>
<i>Ενότητα 8: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΕΛΛΕΙΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ-ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΔΕΠ-Υ)</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>
<i>Ενότητα 9: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ</i>	<i>30</i>	<i>1,2 ECTS</i>
<i>Ενότητα 10: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΤΟΥ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>
<i>Ενότητα 11: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>
<i>Ενότητα 12: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ</i>	<i>30</i>	<i>1,2 ECTS</i>
<i>Ενότητα 13: ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ Ε.Ε.Α.</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>
<i>Ενότητα 14: ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ</i>	<i>30</i>	<i>1,2 ECTS</i>
<i>Ενότητα 15: ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ Ε.Ε.Α..</i>	<i>30</i>	<i>1,2 ECTS</i>
<i>Ενότητα 16: Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ</i>	<i>20</i>	<i>0,8 ECTS</i>

3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα βοηθά τους καταρτιζόμενους:

- Να κατανοήσουν το βασικό εννοιολογικό και θεσμικό πλαίσιο του πεδίου της Ε.Α.Ε
- Να έλθουν σε επαφή με παιδαγωγικές πρακτικές διαχείρισης μαθητών με διάφορες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Εξοικειωθούν με σύγχρονα εργαλεία και θεωρίες στο πεδίο της Ε.Α.Ε.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, ο/η επιμορφούμενος/η θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν το πλαίσιο, τους στόχους και τη δομή της Ε.Α.Ε. στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- Εφαρμόζουν παιδαγωγικές πρακτικές συμβατές με τις ανάγκες διαφόρων κατηγοριών μαθητών με ΕΕΑ
- Ανιχνεύουν και να εντοπίζουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες και τις μαθησιακές δυσκολίες των μαθητών μέσα από συγκροτημένες και επιστημονικά άρτιες διαδικασίες.
- Αξιοποιούν σύγχρονα εργαλεία και θεωρίες για την εκπαίδευση των παιδιών με ΕΕΑ.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του/της Εκπαιδευόμενου/ης.

Η διανομή του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά και σε εβδομαδιαία βάση. Το εκπαιδευτικό υλικό βρίσκεται on-line, σε ψηφιακή μορφή. Επιπλέον, προσφέρεται η δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των επιμορφούμενων προς αξιολόγηση.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού (είδος, δομή, βασικά χαρακτηριστικά):

Το πρόγραμμα προσφέρεται με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω πρόσβασης σε ηλεκτρονική πλατφόρμα. Ειδικότερα οι συμμετέχοντες μετά την εγγραφή τους στο πρόγραμμα αποκτούν κωδικούς πρόσβασης σε πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης στην οποία βρίσκεται αναρτημένο το επιμορφωτικό υλικό του προγράμματος καταμετρημένο ανά εβδομάδα μελέτης.

Συγκεκριμένα το υλικό αυτό για την κάθε μια θεματική ενότητα του προγράμματος αποτελείται από:

- Πίνακα περιεχομένων
- Περιγραφή του σκοπού της θεματικής ενότητας
- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (ώστε οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίζουν τι θα πρέπει να έχουν καταφέρει να μάθει στο τέλος της κάθε Θ.Ε.)
- Εισαγωγικές παρατηρήσεις στις οποίες εισάγεται το προς παρουσίαση θέμα και προαναγγέλλεται η δομή των ενοτήτων που ακολουθούν.
- Το κυρίως μέρος του επιμορφωτικού υλικού στο οποίο αναλύεται διεξοδικά το κάθε θέμα.
- Παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης με βάση τα οποία διασυνδέονται οι θεωρητικές αρχές με συγκεκριμένα στοιχεία και εφαρμογές από το πεδίο της εκπαιδευτικής πράξης.
- Σύνοψη στην οποία επαναλαμβάνονται τα κύρια σημεία της θεματικής ενότητας.
- Βιβλιογραφικές αναφορές (παρατίθεται πλήρης κατάλογος τόσο των ελληνικών όσο και των διεθνών αναφορών που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό του επιμορφωτικού υλικού).
- Χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο (σε αρκετές περιπτώσεις παρατίθεται ένας μικρός αριθμός προσεκτικά επιλεγμένων διευθύνσεων του διαδικτύου οι οποίες περιλαμβάνουν χρήσιμο και συναφές με την εκάστοτε θεματική ενότητα υλικό και ιδέες εκπαιδευτικών εφαρμογών).
- Γλωσσάρι όρων (μέσα στο κυρίως κείμενο κρίσιμοι όροι ή ονόματα σημαντικών παιδαγωγών παρατίθενται ως υπερσύνδεσμοι πατώντας πάνω στους οποίους οι εκπαιδευόμενοι οδηγούνται σε ένα γλωσσάρι με περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με αυτούς).
- Στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας υπάρχει ένας αριθμός (περίπου 10-13) ασκήσεων αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Το σύνολο της βαθμολογίας για κάθε θεματική ενότητα είναι 100 βαθμοί (ή το αντίστοιχο στην κλίμακα του 10). Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες συγκεντρώσουν κατά μέσο όρο βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της βάσης (50%) σε όλες τις θεματικές ενότητες (συνολικά 16 ενότητες) με την καλύτερη για αυτούς επίδοση.

- Οι συμμετέχοντες έχουν συνολικά τρεις (3) προσπάθειες για την επιτυχή ολοκλήρωση κάθε ενότητας. Για την 3η προσπάθεια απαιτείται αίτημα από τον συμμετέχοντα και έγκριση από τον επιστημονικά υπεύθυνο του προγράμματος.
- Καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος οι εκπαιδευόμενοι υποστηρίζονται από υπεύθυνο εκπαιδευτή ο οποίος επιλύει απορίες τους, τους καθοδηγεί στη μελέτη τους και γενικά τους ενθαρρύνει και τους υποστηρίζει στη διαδικασία επιτυχούς ολοκλήρωσης του προγράμματος.

Η πρόσβαση στην εκπαιδευτική πλατφόρμα θα είναι δυνατή έως και 40 ημερολογιακές ημέρες μετά την λήξη του προγράμματος.

Δυνατότητα, επιπλέον, χρονικής παράτασης για την εκπλήρωση των εκπαιδευτικών υποχρεώσεων δύναται να εγκρίνεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του προγράμματος, μετά από αίτημα του συμμετέχοντα, και ενημέρωση του συνεργαζόμενου φορέα (Golearn).

Μετά το πέρας έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση του προγράμματος δεν επιτρέπεται καμία επιπλέον ενέργεια (εκπαιδευτική ή οικονομική) από τους συμμετέχοντες.

5. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Πέραν από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής από τους/τις καταρτιζόμενους/ες:

- Αποδοχή συμμετοχής τους στο Δειγματοληπτικό Έλεγχο Εγγράφων
- Αποδοχή συμμετοχής τους στο Δειγματοληπτικό Έλεγχο Ταυτοποίησης
- Αποδοχή συμμετοχής τους στη διαδικασία αξιολόγησης του προγράμματος
- Αποπληρωμή του συνόλου των τελών συμμετοχής σύμφωνα με τους όρους τους προγράμματος

Με τη συμπλήρωση της αίτησης οι υποψήφιοι/ες καταρτιζόμενοι/ες αποδέχονται τη χρήση και επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου για τους ακόλουθους σκοπούς:

- Για τη διαχείριση δεδομένων & στοιχείων στα πλαίσια της υλοποίησης του Εκπαιδευτικού Προγράμματος,
- Για την υποβολή των δεδομένων, που ορίζει το άρθρο 63 του νόμου 4763/2020, στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας,
- Για λόγους εσωτερικής διασφάλισης της ποιότητας των υπηρεσιών,
- Σε κάθε περίπτωση, οι υποψήφιοι/ες μπορούν να αλλάξουν ανά πάσα στιγμή τις προτιμήσεις τους ή να απαιτήσουν τη διαγραφή των προσωπικών τους δεδομένων αποστέλλοντας email στην ηλεκτρονική διεύθυνση kedivim@hmu.gr